

FITXA 5

VIDOCQ

TEXT

VIDOCQ: DE PRESIDIARI A POLICIA

Imatge 1. Els assassins del matrimoni Salabert transporten els cadàvers de les seves víctimes per fer-les desaparèixer en l'ossari del cementiri. La il·lustració correspon a un dels casos reals que resolgué Vidocq. La dona que sosté la llanterna és la Mare Sense Refugi, enemiga jurada del detectiu francès.

Vidocq va existir. No és el fruit de la imaginació d'un guionista. Va ser, en vida, una celebritat nacional. França admirava les seves aventures: el tenien per un policia hàbil, un detectiu ardit, capaç de disfressar-se i viure mil perills per aconseguir la resolució d'un crim. Qui era en realitat? Ho sabrem tot seguit, en una biografia tan estranya com fascinant.

Vidocq naixé a Arras el 1775. Des de petit va ser el terror dels veïns, que es queixaven constantment de les trapelleries que cometia. Quan tenia tretze anys començà a treballar de flequer a la botiga del pare. D'acord amb el germà, furtaven els diners del calaix on el pare guardava els ingressos del dia, introduint per una escletxa una ploma untada amb cola que s'enganxava les monedes. Quan el robatori fou descobert, el pare denuncià el fill i Vidocq passà deu dies tancat a la presó.

L'escarment devia servir de ben poc, donat que poc després robà els diners de la família, i marxà al port de Calais, on pretenia embarcar-se cap Amèrica. Vidocq encara era inexpert: s'emborratxà fins a desmaiar-se en una taverna, on li prengueren tot el que portava. Tornà llavors, aparentment avergonyit, amb el pare, que primer l'escriassaren i després l'acabaren perdonant. Duraria poc la pau familiar: poc abans

de complir quinze anys fugí de casa amb una actriu que treballava en un teatre ambulat. L'aventura durà tres setmanes, passades les quals tornà novament al domicili patern. El pare, cansat de suportar malifetes, concedí llicència al fill per allistar-se com soldat en el regiment de Borbó.

La carrera militar de Vidocq és de tot, excepte gloriosa. Tingué quinze duels a espasa amb altres soldats, i en matà dos. Quan els oficials intentaren castigar-lo, Vidocq es passà a l'exèrcit austríac. I d'aquí tornà a fugir, i s'allistà en un regiment belga, d'on també desertà, per inscriure's novament, amb un nom fictici, a l'exèrcit francès.

Poc després es va casar, però el matrimoni acabà al cap de poc, quan Vidocq sorprengué la dona al llit amb un oficial. Novament fugí de l'exèrcit. Va ser detingut a Brussel·les i traslladat a la presó de Lille. La detenció va ser breu, però resultaria molt important en la seva vida: aquí entrà en contacte amb un grup de falsificadors de moneda al qual s'incorporà quan recuperà la llibertat. Detingut novament, va ser condemnat a vuit anys de presidi, que havia de complir en el penal de Brest.

Imatge 2. Vidocq i altres companys intenten fer-se escàpol mentre són conduïts a Brest.

Aconseguiren serrar les cadenes dels peus i, en un paratge solitari del bosc de Compiègne, arrancaren a córrer.

Els perseguiren els gendarmes de l'escorta i un grup de soldats de cavalleria. Els gendarmes dispararen contra els fugitius. Mataren dos d'ells i en feriren set. La resta s'aturà i es rendí.

Llavors, el cap dels gendarmes, anomenat Hurtel, considerant que un dels ferits no podia caminar, el traspasà a sang freda amb l'espasa.

Durant la resta del camí, els presos foren maltractats sistemàticament.

Vidocq aprengué a Brest el llenguatge o *argot* dels delinqüents, així com una immensa quantitat d'ardits. Per a ell es tractà d'una veritable universitat del crim. Després d'una fuga frustrada, va ser traslladat al presidi de Tolon, on anaven a parar els pitjors criminals de França. Observant-los, Vidocq entengué quin futur li esperava:

una vida de delictes i presons, per morir vell i miserable en una cel·la. Per enèsima vegada es feu escàpol, però aquest cop, sota el nom de Bondel, portà una vida honrada.

Malauradament per a ell, la policia el continuava cercant.. El 1809 va ser descobert i tancat a la presó de Bicètre, a París. Llavors oferí els seus serveis al prefecte (cap) de policia, Pasquier. Aquest va creure que Vidocq podia resultar-li útil, de manera que actuà com confident entre els grups de presos més perillosos. Durant vint-i-dos mesos Vidocq envià tota mena d'informes, en general molt útils. Davant l'èxit, Pasquier l'obligà a fingir una altra fuga, per infiltrar-lo entre les bandes criminals de París.

Imatge 3. Acció heroica d'un dels membres de la policia de Vidocq.

El presidiari Laurent, condemnat a vint anys de presidi al penal de Rochefort per matar a punyalades el violador de la seva promesa, s'oferí per tallar el tronc que permetia botar una nau.

Es tractava d'una operació molt perillosa, que exigia a l'obrer que la realitzava apartar-se del camí del vaixell quan aquesta lliscava cap a l'aigua. Si no es movia prou ràpid, moria aixafat.

La botadura sortí bé. Laurent fou indultat i Vidocq el convertí en agent seu.

A la il·lustració, a la dreta, una dona prega: és la promesa de Laurent.

Novament realitzà a la perfecció l'encàrrec. I el 1811 Vidocq, sota la protecció del prefecte Pasquier, creava la "Sureté", base de la policia criminal francesa. Amb 28 agents, la majoria antics presidiaris, controlava els criminals de París (calculats en un miler), acomplia 4.000 ordres anuals, realitzava rondes nocturnes, vigilava els teatres, les reunions públiques i practicava les detencions més perilloses.

El 1825 Vidocq abandonà la policia per crear una agència pròpia de detectius privats, probablement la primera de la història. El 1828 publicà unes **Memòries**, obra que obtingué un gran èxit, continuat el 1836 amb **Els lladres** i el 1844 amb **Els veritables misteris de París**. Quan Vidocq morí el 1857, s'havia convertit en una celebritat.

Imatge 4. Portada i primera pàgina de “La policia y sus misterios”, obra editada a Barcelona el 1889. Conté una de les primeres biografies de Vidocq publicades a Espanya.

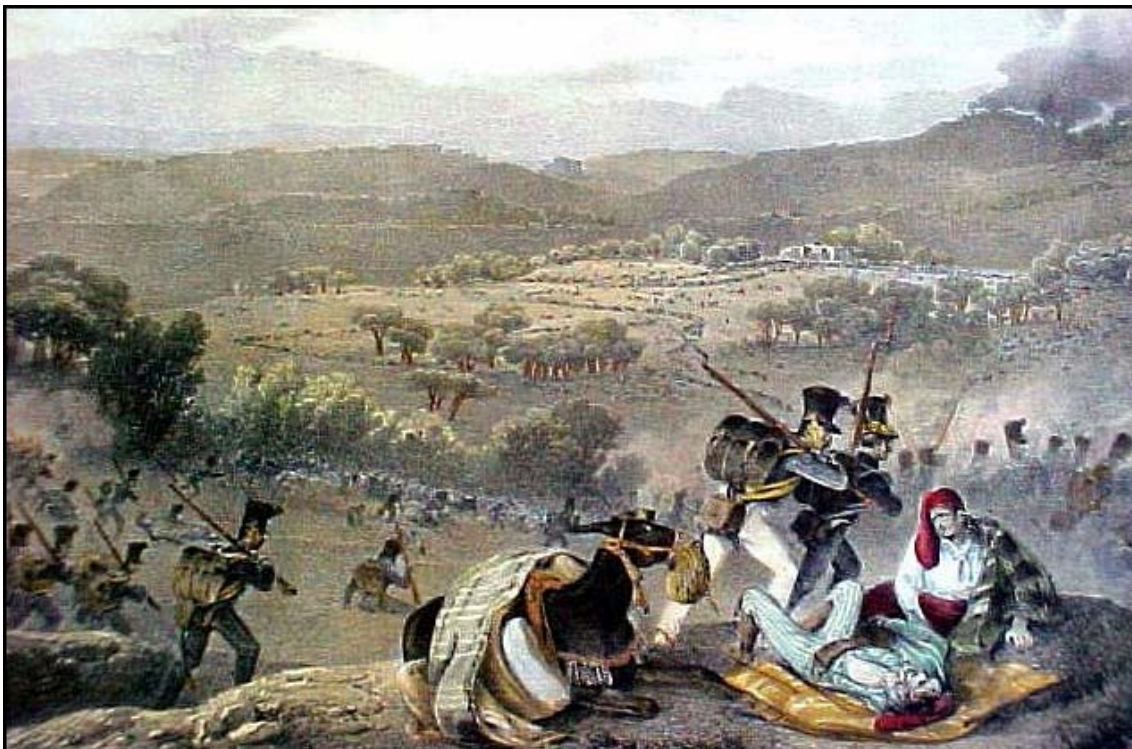
Vidocq inspirà varis personatges literaris. Victor Hugo es basà en ell per a les figures de Jean Valjean i l'inspector Jovert d'*Els Miserables*; Edgar Allan Poe, per al personatge d'Auguste Dupin d' *Els crims del carrer Morgue*. També inspirà al francès Emile Gaboniu, precursor de la moderna novel·la policiaca, en obres com *El cas Lerouge* (1863) i *L'expedient 113*.

El cinema s'ha fet ressò del nostre personatge. A banda de la pel·lícula que hem vist, existeixen dos altres *Vidocq*: el primer, dirigit per J. Kemm, data de 1922: el segon, obra de J. Doroy, s'estrenà el 1938.

Finalment, cal assenyalar com Vidocq realitzà diferents aportacions a la criminologia, de les qual cal remarcar les proves balístiques. Observà com cada arma de foc deixa una marca pròpia en la bala disparada. A partir d'aquí es pot identificar el rifle o pistola amb la qual s'ha comès un crim. En record de la seva figura existeix actualment la *Vidocq Society Filadelfia*, dedicada a investigar els anomenats “casos freds”, és a dir, aquells que la policia ha abandonat.

LA FRANÇA DE VIDOCQ: DE NAPOLEÓ A LLUIS XVIII

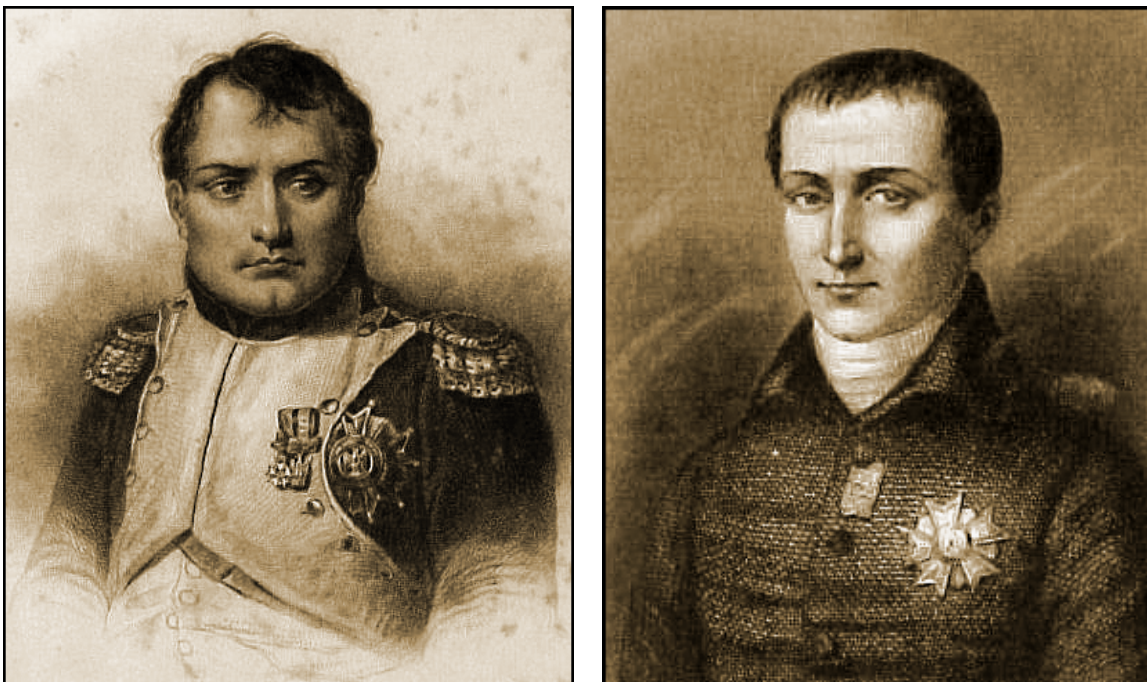
Quan Vidocq abandonà l'aïllament de la presó per retornar a la societat humana, el primer que el cridà l'atenció va ser la gran transformació viscuda a França en tots els aspectes. No és estrany. Mentre ell es trobava a presidi s'havia abolit el feudalisme, Lluís XVI havia acabat a la guillotina, la Revolució Francesa s'havia consumit en el Terror i Napoleó havia esdevingut la màxima figura nacional, acabant per proclamar-se emperador dels francesos.

Imatge 5. L'exèrcit francès ocupant Catalunya. Les forces napoleòniques es dirigeixen a la ciutat de Girona (al fons, darrere les muntanyes. Les flames corresponen al fort de Montjuïc). Després d'un setge de nou mesos, la ciutat es rendí l'11 de desembre de 1809.

El 1809, mentre Vidocq exercia de confident, Napoleó, a través d'aliances o mitjançant conquestes, controlava el continent europeu. L'any anterior havia invaït Espanya on proclamat rei el seu germà Josep, però estava trobant una resistència inesperada. El conflicte duraria fins el 1814, provocant la mort de 300.000 soldats francesos i no menys d'un milió de civils i militars espanyols.

El 1812 Napoleó atacà Rússia. Va ser una decisió desastrosa: perdé 600.000 soldats, víctimes sobretot de les baixes temperatures i donar inici a una guerra en dos fronts que França no podia suportar.

Imatge 6. A l'esquerra, Napoleó Bonaparte. A la dreta, el seu germà Josep. Napoleó l'obliga a abandonar Nàpols, on regnava tranquil·lament, i el convertí en rei d'Espanya, on només tingué problemes.

L'imperi francès patí un conjunt de derrotes que acabaren quan el 1814 les potències aliades (Gran Bretanya, Rússia, Prússia, Portugal, Àustria, Espanya...) ocuparen França. Napoleó abdicà la corona francesa. Els aliats el convertiren en rei de la petita illa d'Elba, pensant que així desapareixeria per sempre de l'escena política europea.

La monarquia borbònica, expulsada durant la Revolució, tornà al poder. És el període anomenat de la Restauració. El nou monarca era Lluís XVIII, germà del guillotinat Lluís XVI. Fins aquell moment havia viscut exiliat en diferents corts europees. El 3 de maig de 1814 era proclamat rei de França. Entenent que no podia eliminar l'obra de la Revolució, acceptà governar amb un Parlament i una Constitució, que anomenà Carta Atorgada. El primer gran problema, però, va ser la pau amb els aliats. Hagué d'acceptar la pèrdua de molt territoris que Napoleó havia annexionat a França (entre ells, Catalunya). Això el desprestigià davant l'opinió pública.

Aprofitant la situació, l'1 de març de 1815 Napoleó fugí d'Elba, retornà a França, recuperà el poder i obligà Lluís XVIII a exiliar-se de nou. Va tractar-se d'una aventura tan agosarada com imprudent, coneguda històricament com "els Cent Dies": just el temps que va durar. Napoleó acabà derrotat pels aliats a Waterloo. Després, enganyat, s'embarcà en un vaixell de guerra anglès (li havien promès que el portarien als Estats Units, on podria viure lliurement) i acabà a Santa Helena, un illa perduda al mig de l'Atlàntic Sud. Hi passaria la resta dels seus dies, suportant les constants penúries i humiliacions infligides pel governador local, Hudson Lowe.

Imatge 7. Lluís XVIII. Nascut a Versalles el 17 de novembre de 1755. Rebé el títol de Comte de Provença. Casat el 1771 amb Lluïsa Maria de Savoia, filla del rei de Sardenya. No tingueren fills.

El febrer de 1791 abandonà França fugint de la Revolució. Quan Lluís XVI va ser guillotinat els exiliats el proclamaren regent. Visqué a Coblenza, Mittau, Varsòvia, Anglaterra... com un emigrat de pocs recursos. Napoleó l'odiava i el perjudicà sempre que pogué.

Era un home molt culte. La lectura l'apassionava, essent autor de varis llibres. També li agradava la bona taula i la vida retirada i tranquil·la.

Lluís XVIII tornà al tron. Trobà un país dividit entre reialistes (partidaris del Borbons), liberals (que enyoraven Napoleó) i republicans (contraris a Lluís XVIII i a Napoleó; defensaven idees revolucionaris). Les relacions amb els aliats continuaren essent un problema i fins el 1818 els exèrcits ocupants no abandonaren el territori francès.

Aquest any hi hagueren eleccions. Guanyaren els liberals. Fou nomenat primer ministre Decazes, que aconseguí un breu període de tranquil·litat nacional. El 1819 el duc de Berry, fill segon de l'hereu al tron, va ser assassinat quan sortia de l'Òpera per un republicà exaltat anomenat Louvet. Els reialistes aprofitaren el disgust i la ràbia del rei per aconseguir la destitució de Decazes.

El substituí Richelieu, un reialista radical. Inicià una persecució sistemàtica dels liberals. Elaborà una llei electoral nova en la qual el vot dels rics i dels nobles valia el doble del normal. Així, la monarquia aconseguia el control del Parlament, a costa d'incrementar el descontentament social.

L'opinió nacional prengué una actitud hostil al govern, que s'accentuà quan arribà la notícia de la mort de Napoleó a Santa Helena, el 5 de maig de 1821. L'antic emperador es convertí en un mite, utilitzat pels enemics dels Borbons per comparar la grandesa del període napoleònic amb la trista situació del moment. Aviat aparegueren societats secretes liberals, com els carbonaris, o els Cavallers de la Llibertat. El 1822 es produïren revoltes a Belfort, Tolon, La Rochela, Saumur i Nantes. Foren sufocades.

Els caps dels revoltats acabaren executats, convertint-se així, als ulls del poble, en màrtirs de la llibertat.

Imatge 8. Indumentàries civils i militars del temps de Lluís XVIII.

ELS CENT MIL FILLS DE SANT LLUÍS O LA RUÏNOSA AVENTURA ESPANYOLA

A Espanya, des de 1820, existia un règim liberal. El rei espanyol, Ferran VII, l'havia acceptat a contracor. En secret, enviava cartes als altres monarques absolutistes sol·licitant ajut per recobrar el poder.

En la cort francesa el reialistes més violents eren partidaris d'una intervenció armada. El rei i el govern, prudentment, hi estaven en contra, donat que suposava riscos militars i una important despesa econòmica.

En aquest context es reuniren a Verona els representants de França, Rússia, Prússia i Àustria, les principals potències absolutistes, agrupades en la Santa Aliança, una institució que pretenia la unió de tots els monarques europeus per aixafar qualsevol reaparició del liberalisme. Tenien el propòsit de "protegir els governs absolutistes contra tot moviment revolucionari i contra tota oposició parlamentària". Acordaren invair militarment Espanya, aixafar el govern i restaurar Ferran VII com monarca absolut. Era la sentència de mort del liberalisme espanyol.

Imatge 9. Ferran VII. Rei d'Espanya des de 1808. Aquest mateix any, pressionat per Napoleó, renuncià a la Corona. Passà el període napoleònic captiu al castell de Valençay.

El 1814 recuperà la corona. El poble tenia grans esperances en ell, però resulta un mal monarca. Abolí la Constitució de 1812, de signe liberal i retornà a l'absolutisme. Es voltà de ministres de molt poca capacitat, que no aconseguiren millorar la situació del país, molt empobrit per la guerra.

De caràcter rancunios, ordenà una persecució implacable contra els liberals. El 1820 una revolta militar l'obligà a acceptar la Constitució i un govern liberal.

França s'encarregà de portar a la pràctica la decisió. El 28 de gener de 1823 Lluís XVIII anunciava que s'havia preparat un exèrcit de 100.000 homes per intervenir a Espanya. Aquest exèrcit, conegut històricament com els *Cent Mil Fills de Sant Lluís*, i manat pel duc d'Angulema, travessà els Pirineus el 17 d'abril. Gairebé no trobà resistència. El 23 de maig ocupava Madrid.

El govern espanyol es retirà primer a Sevilla i després a Cadis, portant amb ell a Ferran VII, a qui s'havia incapacitat per al govern. El 16 d'agost els francesos assetjaren Cadis, que es rendí el 28 de setembre. Barcelona, el darrer baluard del liberalisme espanyol, encara resistí una altra setmana.

Ferran VII recuperà el tron. Milers de liberals foren empresonats o executats. Altres marxaren a l'exili. La repressió tenia una intensitat tal, que el mateix duc d'Angulema protestà davant del govern espanyol (no li feren el menor cas) i arribà a facilitar la fugida a alguns liberals. Les universitats foren clausurades; Ferran VII temia que les persones amb estudis superiors poguessin sentir simpaties pel liberalisme. Per compensar, això sí, va crear una *Escola de Tauromàquia*, destinada a la formació de toreros.

Durant quatre anys les forces franceses sostingueren la monarquia espanyola. Ferran VII, per por a noves revoltes, dissolgué l'exèrcit espanyol i el substituí pels *Voluntaris Reialistes*, un grup de fanàtics absolutistes capaços de cometre qualsevol atrocitat, però sense cap valor militar real. Fins i tot Lluís XVIII aconsellà a Ferran VII una política més moderada. La proposta no obtingué resposta.

Imatge 10. Execució dels caps del Malcontents a la Ciutadella de Barcelona.

En canvi, a Espanya, els absolutistes més exaltats no estaven prou contents. Exigien més mà dura. Així, el 1827 esclatà a Catalunya la revolta dels *Malcontents*. Durà fins que Ferran VII es traslladà a Barcelona i prometé als revoltats acceptar les seves propostes i un perdó general. Si es lliuraven pacíficament, no patirien cap càstig. Molts el varen creure. Un cop s'hagueren rendit, el rei incomplí novament la seva paraula i ordenà penjar-los a tots.

Mentre Espanya vivia un període tràgic, la intervenció donava maldecaps a Lluís XVIII. Ferran VII s'havia compromès a mantenir l'exèrcit estranger gràcies al qual regnava, però no pagava mai. L'opinió pública francesa es queixava d'una ocupació militar que mantenia un monarca sanguinari qui, més a més, carregava a la Hisenda francesa les despeses pròpies. Quan Lluís XVIII morí, el 16 de setembre de 1824, els francesos continuaven a Espanya, i Ferran VII no tenia cap intenció de pagar.

CARLES X

Mort Lluís XVII el succeí en el tron el seu germà, el duc d'Artois, que adoptà el nom de Carles X. Es tractava d'un personatge retrògrad. Un contemporani afirmà d'ell: "quan començà a regnar tenia seixanta-set anys, però per com pensava s'hauria dit

que en tenia mil”. De la Revolució “ni n’havia après res, ni n’havia oblidat res”. Vivia enyorant l’Antic Règim, enmig del ressentiment i l’odi contra les noves idees i el liberalisme.

Imatge 11. Carles X. Nascut a Versalles el 9 d’octubre de 1757. Rebé el títol de comte d’Artois. Visqué una joventut dissipada, anant de festa en festa i d’amant en amant.

Casat al 16 anys amb Maria Teresa de Savoia, tingueren tres fills, dels quals sobrevisqueren només dos nois. Cansat del matrimoni, abandonà la família i retornà a la vida de plaers.

Als 25 anys havia acumulat un immens deute per valor de 56 milions de lliures, que acabà pagant l’estat francès. Guanyà llavors una gran impopularitat, que perduraria fins el dia que arribà al tron.

Passà el temps de la revolució a l’exili, en companyia de Lluís XVIII.

Els problemes de Carles X començaren en el mateix moment de la coronació. Malgrat els consells assenyats d’alguns assessors, insistí en celebrar la cerimònia a la catedral de Reims, com en temps de l’Edat Mitjana. Els vestits de la coronació es dissenyaren a partir dels patrons dels antics reis francesos. Tot suggeria un retorn al passat. Intentà fer-se el simpàtic jurant la Carta Atorgada concedida per Lluís XVIII, però tothom pensava que no compliria el jurament.

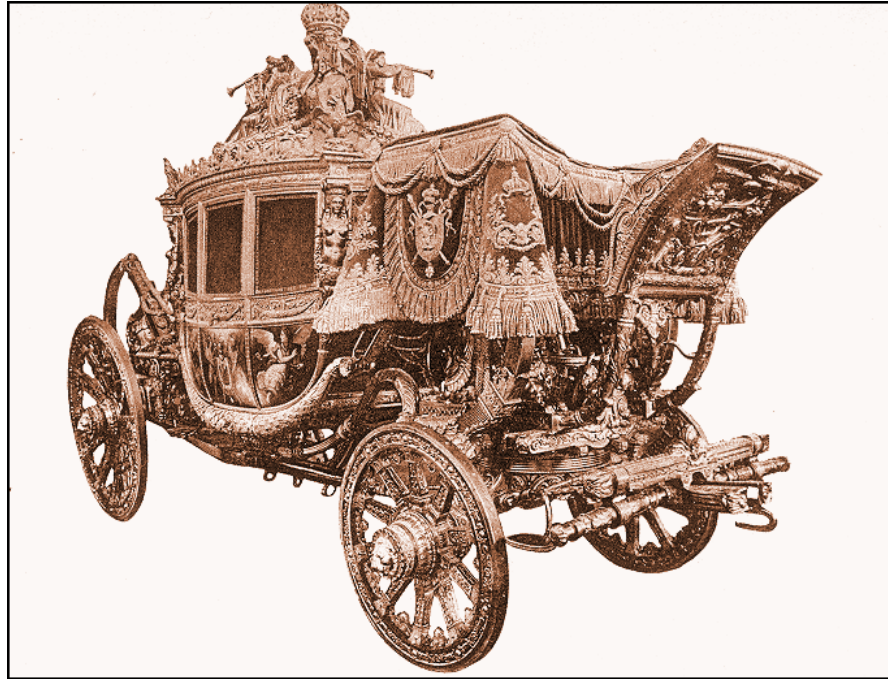
La primera actuació del monarca confirmà aquest impressió. Expulsà de l’administració estatal els funcionaris que havien servit durant la Revolució i l’Imperi Napoleònic i a qui Lluís XVIII havia deixat en els seus càrrecs. A continuació, el 22 de desembre de 1824, proposà “curar les ferides causades per la revolució a França” indemnitzant els nobles perjudicats en aquell temps amb un total de 1000 milions de francs. La resta de la població, per més que hagués resultat igualment perjudicada, no rebia res. La desigualtat creada per la *lleï dels 1000 milions* originà un comprensible malestar nacional. Les queixes vingueren de tots els sectors socials. Carles X reaccionà intentant fer tancar els diaris que es mostraven més crítics. La mesura incrementà l’odi envers el monarca.

Imatge 12.
Carrossa de la coronació de Carles X.

Es tracta d'una peça molt cara, que conté incrustacions d'or i plata.

El vestit del rei també costà una fortuna.

La gran despesa feu antipàtic el nou monarca.

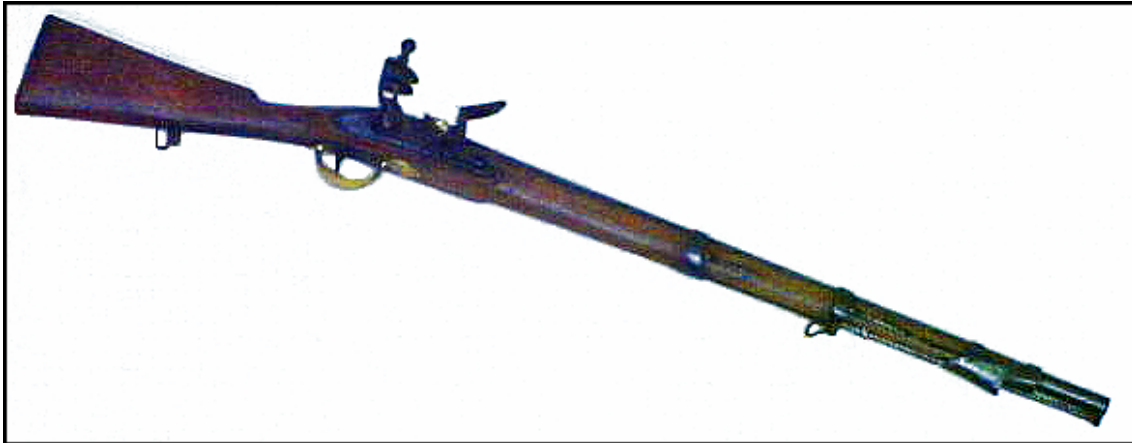

Carles X estava desencadenat. Sense cap prudència, promulgà a continuació la *Llei contra la Blasfèmia*. Es castigava amb pena de mort als profanadors dels calzes i objectes litúrgics, així com als lladres d'esglésies, i - és cita literal - “als ofensors de l'hòstia consagrada”. Abans de ser executats se'ls cobriria el cap amb un vel negre i se'ls tallaria la mà dreta amb una destràl.

Per utilitzar una comparació històrica, la Inquisició no actuava tan brutalment. Resulta lògic que la llei fos considerada medieval i absurda per a molts diputats, malgrat la qual cosa acabà sent aprovada.

El 1827 Carles X presentà al Parlament una Llei d'Impremta destinada a posar sota el control del govern tots els diaris, revistes i llibres publicats a França, però va ser rebutjada. Aquest mateix any, donat que l'incorregible Ferran VII continuava sense pagar, retirà l'exèrcit d'Espanya.

El 1829 nomenà cap de govern el príncep de Polignac, un reialista exaltat i catòlic fanàtic, partidari declarat de l'absolutisme. El nou governant comptava amb la total confiança del monarca, però tenia el Parlament i l'opinió pública en contra. El nou governant era conscient de comptar amb escassíssims partidaris. Davant d'aquesta situació, Polignac planejà una política exterior molt agressiva, destinada a obtenir prestigi per a la monarquia a partir de victòries militars damunt potències estrangeres. Així esperava obtenir un mínim recolzament social, destinat a facilitar, en l'interior, l'eliminació de qualsevol mena d'oposició, especialment la liberal. Només calia aconseguir un enemic.

Imatge 13. Fusell de 1830 (Fotografia superior). L'arma es carregava introduint pel canó un cartutx amb pólvora i la bala, amb l'ajut d'un bastó metàl·lic o baqueta. A continuació es preparava el sistema disparador (a baix, esquerra, en posició normal). Es destapava la cassoleta (vegeu a partir d'ara a baix, dreta), on existia un foradet, anomenat estopí, que comunicava amb l'interior del canó. La cassoleta s'omplia de pólvora. Llavors es tirava enrere el percussor o martell, que premia un tros de pedra de sílex o pedrenyal . Per disparar es premia el gallet; queia el martell; el sílex generava espurnes; les espurnes encenien la pólvora de la cassoleta; de la cassoleta el foc es comunicava a la pólvora del cartutx; el cartutx explotava i els gasos de l'explosió feien sortir la bala.

Tot i que el sistema sembla complicat, un soldat normal disparava 1 o 2 vegades per minut.

El 1830, el sobirà o dei d'Algèria donà a Polignac l'oportunitat que esperava. En el decurs d'una reunió diplomàtica, el dei es discutí amb l'ambaixador francès i li ventà una bufetada. Aprofitant aquesta excusa, França desencadenà un conflicte bèl·lic: s'enviaren 34.000 soldats, recolzats per 132 vaixells de guerra. Obtingueren una fàcil victòria, ocupant Alger, la capital. S'iniciava l'ocupació d'un territori destinat a ser francès fins el 1962.

L'èxit de l'expedició d'Alger, i l'esclat de patriotisme que l'acompanyà, animà Polignac a dissoldre el Parlament per convocar noves eleccions. Creia que obtindria la victòria. Quan 23 de juny es conegué el resultat, Polignac pogué comprovar com el

poble francès no es deixava enganyar tan fàcilment com ell pensava: una vegada més, el liberals tornaven a guanyar i els diputats del govern es trobaven en minoria.

Imatge 14. París, juliol de 1830. El poble apedregà el carruatge on es desplaçava Polignac.

Polignac no acceptà la voluntat popular. D'acord amb Carles X, dissolgué novament el Parlament. La dissolució anava acompanyada d'un conjunt de decrets: s'anul·laven les eleccions, era suprimida la llibertat de premsa, s'eliminava el sistema d'eleccions i s'acordava que els nous diputats serien designats directament pels Consellers Departamentals (Governadors Provincials). El 26 de juliol de 1830, a primera hora del matí, aquestes lleis foren publicades. A la pràctica, significaven un autèntic cop d'estat monàrquic, el retorn a l'absolutisme. Així ho entengué ràpidament el poble.

Cap el migdia començà la revolta. Arreu de París els obrers, els artesans, els estudiants, el poble tot, lluitaven contra els soldats. Durant tres dies (les *tres jornades glorioses*) hi hagueren combats. L'exèrcit reial fou derrotat. Carles X no tingué altra opció sinó abdicar i abandonar el país. S'embarca a La Rochela, perseguit per l'odi i el menyspreu dels francesos. Moriria a l'exili, refugiat a l'Imperi Austríac, el 6 de novembre de 1836.

La majoria dels revoltats haurien volgut proclamar una República, però els sectors més conservadors frenaren l'impuls revolucionari. A la pràctica, tot es limità a un canvi de monarquia: el nou rei va ser Lluís Felip d'Orleans. Polignac i els seus ministres

foren jutjats per acontentar el poble: primer, foren condemnats a mort, després, Lluís Felip els perdonà la vida, i, finalment, els concedí la llibertat.

Era una mostra del tarannà de la monarquia de Lluís Felip. El nou sobirà havia de regnar durant divuit anys. Durant aquest temps es recolzà en l'alta burgesia, i s'oblidà aviat del poble al qual devia el tron. Per aquest motiu, aviat es reproduïren les revoltes, les societats secretes, els atemptats contra el rei ... i, com sempre, a l'agència de Vidocq no li mancà la feina.

Imatge 15. París, en temps de la monarquia de Lluís Felip.